

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918202283
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5918202283.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v sporovej veci žalobcu: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, W. D. č.XXX/X, XXX XX M., právne zastúpený: ŠTELLMACHOVÁ & PARTNERS, s.r.o., M. Pišúta 936/16, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO:36861251, proti žalovaným: 1/ I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X. XXXX/XX, XXX XX M., 2/ Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, XXX XX W. D., 3/ S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. č. XXX, 4/ D. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX M., všetci žalovaní právne zastúpení: JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka I. X, XXX XX M., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných 1/ - 4/ proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C/32/2018-228 z 23.12.2019, takto

rozhodol:

I. Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Krajský súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovaným v 1/ - 4/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 5C/32/2018-228 zo dňa 23.12.2019 určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre okres M., obec a k.ú. W. D. a vedené príslušným Okresným úradom v Ružomberku, odbor katastra na pozemkoch v zastavanom území obce W. D., všetko parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parcela č. 357 - orná pôda o výmere 2218 m², parcela č. 361/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 136 m², parcela č. 361/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m² a parcela č. 361/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 702 m², patria do výlučného vlastníctva žalobcu. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % , ktoré sú mu žalovaní v 1/ - 4/ rade povinní zaplatiť vo výške určenej samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v rámci prebiehajúceho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vedeného pod sp. zn. 5C/40/2017 pred Okresným súdom Ružomberok žalovaný Z. O. vzájomnou žalobou sa domáhal určenia vlastníckeho práva a žiadal, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre okres M., obec a k.ú. W. D. vedené pred príslušným Okresným úradom v Ružomberku, odbor katastra na pozemkoch v zastavanom území obce W. D., všetko parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parcela č. 357 - orná pôda o výmere 2218 m², parcela č. 361/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 136 m², parcela č. 361/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m² a parcela č. 361/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 702

m², patria do výlučného vlastníctva žalobcu. Žalobu odôvodnil tým, že predmetné pozemky žalobca rovnako ako jeho otec pred ním užíva a stará sa o ne, platí dane a do jeho vlastníckeho práva doposiaľ okrem žalovaných nikto žiadnym spôsobom nezasahoval. Nehnuteľnosti sú v prírode reálne podelené a predstavujú zastavanú plochu pod domom a príslušné záhrady, pričom reálna deľba pôvodnej parcely prebehla okolo roku 1928 medzi pôvodnými pozemnoknižnými vlastníkmi. Právnym základom žaloby je reálna deľba medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi bez formálneho vyznačenia dohody v pozemkovej knihe, prípadne vydržanie v dôsledku dlhotrvajúcej držby nerušného a pokojného užívania, ktorému je potrebné poskytnúť právnu ochranu. Sporné pozemky pochádzajú z časti pôvodnej PKN parcely č.536/1 oráčina „Za Potúčky“, zapísanej v PKN vložke XXX pre obec D. D.. Rodina D. O. ich nadobudla v roku 1907 a od roku 1928 ich nesporne užívala už oddelené pre svoj prospech a prospech svojej rodiny až do roku 2017, kedy sa o dovtedy formálny spoluvlastnícky podiel prihlásili dedičia po Z. H. - žalovaní v 1/ - 4/ rade. Zvyšná časť pôvodnej PKN parcely č.536/1 sa dnes nachádza v extraviláne a bola užívaná ako lúka viacerými vlastníkmi postupne, najskôr rodinou S. a potom rodinou H.. Od roku 1945 ju vlastnil a užíval žalovaný J. I. H. s manželkou C. s výnimkou doby kolektívizácie a jej núteného užívania zo strany JRD. Po smrti sa o parcelu ako svoju vlastnú prihlásil jeho syn D. H. s manželkou Z.. V rámci pozemkových úprav potom pripadla do výlučného vlastníctva právnych nástupcov. Počas pozemkových úprav v roku 2011 všetci v tom čase vedení spoluvlastníci potvrdili reálnu deľbu nehnuteľnosti medzi pôvodnými vlastníkmi a v zmysle dohody obsiahnutej v zápisnici z konania žalobca ustúpil z podielov v extraviláne parcely, ktorá pripadla dedičom po J. I. H. a naopak, dedičia po J. I. H. súhlasili s tým, že žalobcovi potvrdia výlučné vlastníctvo k sporným pozemkom.

3. Žalovaní s podanou žalobou nesúhlasili a túto žiadali ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť. Poukázali na to, že vzhľadom na žalobcom predložené listiny žalobca si bol vedomý skutočnosti, že nie je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností a pokiaľ v minulosti oslovil, či už žalobca alebo osoby konajúce v jeho mene, právnu predchodkyňu žalovaných Z. V. uvedená skutočnosť nemá žiaden vplyv na fakt, že k riadnemu uzavretiu žiadnej zmluvy nedošlo. Žalované v 1/ a 2/ rade majú vedomosť o tom, že ich matka bola v podstate uvedená do omylu, a preto sa ďalej vo veci nekonalo. Uvedená skutočnosť ale potvrdzuje, že žalobca si bol vedomý, že nie je výlučným vlastníkom a pokiaľ mal za to, ako teraz tvrdí, že je vlastníkom pozemkov, je zarážajúce, prečo svoje vlastnícke právo neuplatnil prostredníctvom inštitútu vydržania už v minulosti. Práve zámenná zmluva, ktorú žalobca predložil tak vo vzájomnej žalobe, ako aj v predchádzajúcom podaní zo dňa 08.02.2018 prostredníctvom svojho právneho zástupcu, len potvrdzuje domnienku, že žalobca chcel získať spoluvlastnícke podiely Z. H., právnej predchodkyne žalobcov bez toho, aby im poskytol primeranú náhradu. Pokiaľ žalobca argumentuje, že reálna deľba pozemkov prebehla okolo roku 1928, k uvedenému tvrdeniu nepredložil žiadne relevantné dôkazy, na základe ktorých by mohol žalobca, resp. jeho právni predchodcovia, nadobudnúť predmetné pozemky vydržaním. Nesúhlasia, že by sporné pozemky nadobudla rodina D. O. v roku 1907. Nadobudla len spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam, o čom svedčia aj zápisy v samotnej pozemkovej knihe a to najskôr po 1/4-ine O. V. (D.) a I. X.. O. V. (D.) previedol svoj podiel v r. 1936 na D. O. a jeho manželku Z. (každému po 1/8-ine) a I. O. X. previedla svoj podiel vo výške 1/4-iny v r. 1949 na H. B., rod. O. (po ktorej spoluvlastnícky podiel nadobudla U. G., rod. B. - v r. 1958). Z uvedených vlastníckych postupností nie sú preukázané tvrdenia žalobcu, v takom prípade by tomu zodpovedal aj stav v pozemkovej knihe - z výpisu z pozemnoknižnej vložky je zrejmé, že rodina O. bola podielovým spoluvlastníkom parcel s tým, že podľa posledných zápisov vlastnili 1/4-inu (podiel pôvodne V. O.), druhý podiel (1/4-ina bol prevedený do vlastníctva U. G.). Z týchto dobových listín nie je preukázané, že by došlo k takej reálnej deľbe pozemkov, že by sa výlučnými vlastníkmi sporných pozemkov stali právni predchodcovia žalobcu. Zdôraznili, že na jednej strane sa žalobou o určenie a vyporiadanie podielového vlastníctva domáhajú podieloví spoluvlastníci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k sporným pozemkom, títo svoje spoluvlastnícke podiely riadne nadobudli dedením po svojich právnych predchodcoch a ich vlastnícke právo je preukázateľne zapísané aj na liste vlastníctva, na druhej strane sa vzájomnou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva jeden z podielových spoluvlastníkov, konajúci tak len po doručení žaloby na súd, pričom jeho vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam opiera o dohady, ktoré nemajú reálny základ. Navrhli preto jeho žalobu zamietnuť.

4. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca a žalovaní v 1/ - 4/ rade podľa výpisu z LV č. XXXX kat. územie W. D. sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na uvedenom liste vlastníctva, a to žalobca pod bodom B1 v podiele 1/6 na základe darovacej zmluvy V 1259/2017, ktorej vklad bol povolený dňa 02.06.2017, pod B3 v podiele 1 na základe darovacej zmluvy V 817/2017, ktorej vklad bol povolený dňa 20.04.2017 a pod B4 v podiele 1/4 na základe D 587/79, žalovaná v 1/ rade

pod B2 v podiele 1/9 na základe uznesenia o dedičstve 10D/37/2016, žalovaná v 2/ rade pod B6 v podiele 1/9 na základe uznesenia o dedičstve 10D/37/2016, žalovaní v 3/ a 4/ rade každý v podiele 1/18 na základe uznesenia o dedičstve 10D/37/2016. Žalovaní v 1/ - 4/ rade v konaní vedenom pred Okresným súdom Ružomberok pod sp. zn. 5C/40/2017 sa ako žalobcovia domáhajú voči žalovanému (v tomto konaní žalobcovi) zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. územie W. D. s tým, že sa ich spoluvlastnícke podiely prikážu do vlastníctva žalovaného za primeranú náhradu. Spoluvlastník Z. O. v priebehu konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam spochybnil spoluvlastnícke vzťahy ostatných spoluvlastníkov k sporným nehnuteľnostiam a vzájomnou žalobou, ktorú súd vylúčil na samostatné konanie, sa domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Žalobca svoj nárok odôvodňuje reálnou deľbou medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi a taktiež vydržaním v dôsledku dlhotrvajúcej nerušenej držby. Medzi stranami nebolo sporné, že pozemky, ktoré sú predmetom sporu, vznikli z časti pôvodnej PKN parcely č. 536/1, zapísanej v PK vložke č. XXX, označené ako oráčina „Za potúčky“, ide o pozemky pod starým rodinným domom a humnom žalobcu a k nemu patriaci dom a príľahlá záhrada. Sporné pozemky nadobudla rodina D. O. v roku 1907 a od roku 1928 ich užívala oddelene v prospech svojej rodiny ako svoje vlastné. Medzi pôvodnými pozemnoknižnými vlastníkmi predmetnej parcely č. 536/1 došlo v roku 1928 k reálnej deľbe parcely tak, že reálne vydelené pozemky užívala rodina D. O., pričom na takto reálne vydelených pozemkoch si D. O. ml. postavil v roku 1928 rodinný dom, v roku 1935 hospodársku budovu (humno), v roku 1930 oplotenie. Na stavbu rodinného domu na meno D. O. ml. v k. ú. W. D. bolo vydané pod č. 5821/1928 stavebné povolenie a následne pod č. 7546/1935 bolo vydané stavebné povolenie na stavbu hospodárskej budovy na meno D. O. v k.ú. W. D..

5. Keďže predmetom konania je určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, a to, že žalobca je vlastníkom pozemkov parcely registra CKN č. 357, 361/1, 361/2 a 361/3, zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. W. D., ide o určovací žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, teda žalobca preukázal naliehavý právny záujem na takomto určení, pretože len určovací rozsudok je spôsobilou verejnou listinou na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, a teda žalobca preukázal, že má naliehavý právny záujem na zosúladení skutočného právneho stavu so zapísaným stavom. Predmetné pozemky boli súčasťou pôvodnej pozemnoknižnej parcely 536/1 (oráčina „Za potúčky“) zapísanej v PK vložke č. XXX pozemkovej knihy obce D. D.. V súčasnosti ide o pozemky pod rodinným domom žalobcu (parcelné č. 361/1) a humnom žalobcu (parcelné č. 361/2) a k nim patriaci dvor (parcelné č. 361/3) a príľahlá záhrada (parcelné č. 357), čo strany nesporiajú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi PK parcely č. 536/1 došlo k reálnej deľbe tak, že najmenej od roku 1928 takto reálne vydelené pozemky užívala rodina D. O.. Na reálne vydelených pozemkoch si D. O. ml. postavil v roku 1928 rodinný dom a v roku 1935 hospodársku budovu (humno). Uvedené súd mal za preukázané z predložených listinných dokladov (Oznámenie Ministerstva vnútra SR, Štátny archív v Žiline so sídlom v Bytči zo dňa 30.03.2017), v zmysle ktorého Okresný úrad v Ružomberku vydal pod č. 5821/1928 stavebné povolenie na stavbu rodinného domu na meno D. O. ml. v k.ú. W. D. a pod č. 7546/1935 stavebné povolenie na stavbu hospodárskej budovy na meno D. O. k.ú. W. D.. Právni predchodcovia žalobcu - D. O. st. s manželkou I., rod. X. nadobudli 1/2 podiel na nehnuteľnosti PKN parcela 536 (oráčina „Za potúčky“), zapísaná v PKN vložke XXX pre obec D. D. v roku 1907. Pozemky boli oplotené od roku 1930 a odvtedy sú v nerušenom užívaní rodiny O.. Kúpnopredajnou zmluvou Čd 2739/36 zo dňa 06.10.1936 previedol D. O. st. 1/4-inu predmetného pozemku synovi D. O. ml. a jeho manželke Z. O., rod. B.. Podiel I. O., rod. X. nadobudla v roku 1949 jej dcéra H. B., rod. O. a jej vnučka si na pozemku postavila v rokoch 1952 - 1953 rodinný dom so záhradou a oplotením. Jej nástupkyňou bola Z. N., rod. G., ktorá si vlastnícke právo k oddeleným pozemkom usporiadala vydržaním, k čomu jej právna predchodkyňa žalovaných Z. H. žalobca, ako aj ostatní formálni spoluvlastníci, dali súhlasné vyjadrenie. Tvrdenia žalobcu, že v minulosti došlo k reálnemu rozdeleniu pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 536/1, súd mal preukázané i zo zápisnice z prerokovania námietky proti návrhu nového usporiadania pozemkov zo dňa 11.03.2011 (č.l. 13 - 14 spisu) a zo dňa 15.06.2011 (č.l. 12 spisu), kde za prítomnosti právnej predchodkyne žalovaných Z. H., žalobcu, Ing. Z. H. a Z. N. boli prerokované námietky Z. N., pričom i v týchto zápisniciach sa uvádza, že „výmery nových pozemkov nezodpovedajú reálnej deľbe pôvodných vlastníkov z parcely EKN č. 536/1“, taktiež v zápisnici zo dňa 11.03.2011 sa konštatuje, že: „na predmetnej parcele EKN č. 536/1 došlo v minulosti k reálnemu rozdeleniu vlastníctva, čomu prislúcha aj táto dohoda o výmere prislúchajúca jednotlivým vlastníkom nasledovne...“. Uvedený stav všetci rešpektovali a voči tomuto nenamietali a reálnu deľbu pôvodnej PK parcely č. 356/1 nespochybovali.

Z uvedeného má súd prvej inštancie za to, že tvrdenie žalobcu o reálnej del'be pôvodnej PK parcely č. 536/1 medzi pôvodnými pozemkníknými spoluvlastníkmi je preukázané.

6. Zvyšná časť pôvodnej PKN parcely č. 536/1 sa nachádza v extraviláne a bola užívaná ako lúka viacerými vlastníkmi, najskôr rodinou S. a následne rodinou H.. Od roku 1945 ju vlastnil a užíval pre svoj prospech a prospech svojej rodiny nerušene ako svoje vlastné právny predchodca žalovaných J. I. H. s manželkou C. a po jeho smrti sa o predmetnú parcelu ako o svoju vlastnú prihlásil jeho syn D. H. s manželkou Z. a v rámci pozemkových úprav pripadla do výlučného vlastníctva právnych nástupcov. Žalovaní v 1/ - 4/ rade sú evidovaní na výpise z listu vlastníctva č. XXXX kat. územie W. D. ako spoluvlastníci predmetných pozemkov, a to žalovaná v 1/ rade I. I. v podiele 1/9, žalovaná 2/ rade Z. Y. v podiele 1/9, žalovaní v 7/ a 8/ rade v podiele každý v podiele 1/18, a to všetci na základe uznesenia o dedičstve 10D/37/2016, a to po matke žalovaných v 1/ a 2/ rade a starej matke žalovaných v 3/ a 4/ rade Z. H., rod. Y., zomr.XX.XX.XXXX (uznesenie o dedičstve 10D/37/2016, Dnot 148/2016 zo dňa 02.02.2017), ktorá právna predchodkyňa žalovaných v 1/ - 4/ rade podľa predmetného uznesenia o dedičstve 10D/37/2016 mala vedené na svoje meno podiely CKN parcela č. 357, 361/1, 361/2, 361/3 a 536/3 zapísané na LV č. XXXX k.ú. W. D. pod B2 v 1/4-ine, pod B6 v 1/12-ine, teda spolu v 1/3-ine. V dedičských konaniach po právnych predchodcoch žalovaných C. H. a J. H. nie je žiadna zmienka o tom, že by dedili aj pozemky pod domom a hospodárskou budovou vo vlastníctve žalobcu.

7. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním, jednak z vyjadrení žalobcu, svedkov a z ohliadky mal zistené, že pozemky, ktoré sú predmetom sporu aktuálne zapísané na LV č. XXXX k. ú. W. D., boli súčasťou pôvodnej PK parcely č. 536/1 oráčina „Za potúčky“ zapísanej v PK vložke č. XXX pozemkovej knihy obce D. D.. Predmetné pozemky sú oplotené starým plotom, na pozemkoch stojí rodinný dom postavený v roku 1928 na základe riadneho stavebného povolenia, v roku 1935 bolo postavené humno. Zo svedeckých výpovedí vyplynulo, že predmetné pozemky užívala rodina žalobcu, nikto nič nespochybňoval, nenamietal, ani sa nikdy nevedli žiadne spory ohľadom predmetných pozemkov. Žalobca a jeho právni predchodcovia predmetné pozemky užívali minimálne od roku 1928 ako vlastné, dobromyseľne, nikým neboli vo výkone vlastníckeho práva rušení. Samotný žalobca vzhľadom na zápis vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech právnej predchodkyne žalovaných Z. H., Z. N., C. G. a D. O. sa snažil usporiadať vlastnícke vzťahy, pričom dňa 24.03.2017 bola uzavretá darovacia zmluva medzi dárkyňou Z. N., podielovou spoluvlastníčkou 1/4 nehnuteľností zapísaných na pôvodnom LV č. XXXX pod B3 k. ú. W. D. a obdarovaným - žalobcom a dňa 21.04.2017 bola uzavretá darovacia zmluva medzi dárkyňou C. G. - podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností v podiele 1/12 a dárkyňou D. O. - podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1/12 k predmetnej nehnuteľnosti a obdarovaným - žalovaným, pričom ako vyplýva z úvodných ustanovení predmetných darovacích zmlúv, ich cieľom je usporiadanie medzi účastníkmi darovacích zmlúv známej a nespornej skutočnosti, že pozemky pôvodnej pozemkníknjej parcele 536/1 o výmere 1 hektár, 7 árov, 53 m² v PK vložke č. XXX k. ú. W. D., ktoré sú dnes čiastočne v intraviláne a vo zvyšku v extraviláne, boli medzi ich právnymi predchodcami definitívne usporiadané reálnou del'bou tak, že manželom J. a C. H. pripadla do vlastníctva a užívania časť pôvodnej parcely v extraviláne, ktorá bola v zhode s reálnou del'bou vysporiadaná v rámci pozemkových úprav. Zvyšná časť pôvodnej parcely v intraviláne bola vysporiadaná len k pozemkom patriacim pani N.. Obdarovanému ostali neusporiadané, aj napriek skoršej reálnej del'be z pôvodnej pozemkníknjej parcele 536/1 je v stave CKN vysporiadaný na LV č. XXX pre k. ú. W. D. pozemok KNC parcela č. 360 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 740 m². Účelom zmlúv je preto usporiadať vlastnícke práva zhodne so skoršou reálnou del'bou. Žalobca sa snažil aj s pôvodnou vlastníčkou Z. H. (právnou predchodkyňou žalovaných v 1/ - 4/ rade) usporiadať formálny zápis vlastníckeho práva k sporným pozemkoch z pôvodnej parcely PKN 536/1, a to tzv. zámennou zmluvou zo dňa 15.04.2011, v zmysle ktorej sa mal stať vlastníkom sporných pozemkov výlučne žalobca. Zmluva bola podpísaná, rovnako boli overené podpisy zmluvných strán, keďže v uvedenom období ešte neboli dokončené pozemkové úpravy, dohoda ostala zo strany ostatných spoluvlastníkov nepodpísaná a nebol podaný návrh na vklad.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi pozemkníknými spoluvlastníkmi pôvodnej pozemkníknjej parcely č. 536/1, zapísanej vo vložke č. XXX, prebehla v dávnej minulosti reálna del'ba akceptovaná všetkými pozemkníknými spoluvlastníkmi, od ktorej del'by jednotliví pozemkníkní spoluvlastníci a ich právni nástupcovia užívali nehnuteľnosti reálne vydelené, avšak bez toho, aby došlo k zápisu reálnej del'by, či už do pôvodnej pozemkovej knihy, alebo následne do katastra. Uskutočnená reálna del'ba bez toho, aby bola zachytená, či už konštitutívnym alebo

deklaratónym zápisom v evidencii nehnuteľností, bola minimálne od roku 1928 rešpektovaná všetkými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi, ako aj ich právnymi nástupcami, a to až do roku 2017. Z výpovede žalobcu, z vykonaných svedeckých výpovedí a nepriamo aj z predložených listinných dokladov vyplýva, že k reálnej deľbe došlo v roku 1928, pretože všetky ďalšie právne úkony sa od reálnej deľby odvíjali a na ňu nadväzovali. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie č. 911/1932 Úradnej zbierky rozhodnutí Najvyššieho súdu ČSR, podľa ktorého, pokiaľ k reálnej deľbe došlo pred rokom 1951 do platnosti Stredného občianskeho zákonníka, takáto reálna deľba vykonaná medzi spoluvlastníkmi, a to aj v prípade, ak nebola zapísaná v pozemkovej knihe, mala za následok vznik vlastníckeho práva pôvodného pozemnoknižného spoluvlastníka k reálne vydelenému pozemku a znamenala zrušenie podielového spoluvlastníctva pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov k spoločnej nehnuteľnosti. Z uvedeného rozhodnutia ďalej vyplýva, že v dlhotrvajúcom stave držby a užívania vydelenej nehnuteľnosti je treba vidieť dohodu strán o deľbe, zámene, nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva, pričom dohoda môže byť uzavretá mlčky, konkludentne. Už len skutočnosť, že si nikto z bývalých pozemnoknižných spoluvlastníkov, resp. ich právnych nástupcov, nerobil nároky na vydelenu a žalobcom, resp. jeho právnymi predchodcami užívanú nehnuteľnosť, je dôkazom o tom, že k takejto deľbe došlo, každý si užíval svoju reálne vydelenu nehnuteľnosť. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že ide teda o zákonnú domnienku, že reálna deľba v minulosti a zámenny existovali, ak je preukázaný stav držby užívania vydelenej nehnuteľnosti. Keďže v konaní žalovaná strana nevyvrátila zákonnú domnienku dlhotrvajúcej držby, užívania reálne vydelenej nehnuteľnosti, preto dospel k právnomu záveru, že minulosti došlo k reálnej deľbe, zámennám v prospech žalobcu a jeho právnych predchodcov, po ktorých žalobca vstúpil do užívania spornej nehnuteľnosti, nerušene, dlhodobo nehnuteľnosť užíval až do uplynutia vydržacej lehoty, správal sa ako vlastník, bol dobromyseľný, užívanie bolo nerušené, preto spornú nehnuteľnosť vydržal do vlastníctva. Na základe uvedeného súd potom žalobe vyhovel a určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre okres M., obec a k. ú. W. D., keď podľa názoru súdu takýto výrok rozsudku v zmysle žalobného petitu je určitý, zrozumiteľný a vykonateľný.

9. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý bol vo veci úspešný, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaní v 1/ - 4/ rade prostredníctvom právneho zástupcu. Vytýkali súdu prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázali na to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, čo vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale aj slovenských súdov či rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky. Súd uviedol, že mal za preukázanú reálnu deľbu medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi pôvodnej PKN parcely. Uviedol, že žalobca, resp. jeho právni predchodcovia, mali byť dobromyseľní a tiež, že žalobca má právo zosúladiť formálny evidenčný stav so skutočným hmotnoprávnym stavom, bez hlbšieho a dôkladnejšieho rozboru. Ďalej namietali, že súd rozhodol v zmysle žaloby, že sporné nehnuteľnosti patria do výlučného vlastníctva žalobcu, hoci žalobca už podielovým spoluvlastníkom spolu v podiele 2/3 účasti bol a žalovaní túto skutočnosť nijakým spôsobom nespochybňovali. Je minimálne zrejmé, že v časti, v ktorej je už žalobca podielovým spoluvlastníkom sporných pozemkov, nie je daný naliehavý právny záujem, čo bolo dôvodom na zamietnutie žaloby. Nesúhlasia s konštatovaním súdu, že medzi stranami nebolo sporné, že sporné pozemky nadobudla rodina D. O. v roku 1907 a od roku 1928 ich užívala oddelené v prospech svojej rodiny ako svoje vlastné. Žalobcom uvádzané skutočnosti boli žalovanými viackrát spochybnené, a preto ich nemožno považovať za nesporné. Žalobca o reálnej deľbe nepredložil žiadny dôkaz. Odvolatelia nepovažuje zápisnice z prejednávania námietok v rámci pozemkových úprav za dôkaz o takejto deľbe. Pokiaľ súd poukázal na darovaciu zmluvu z roku 1977, táto sa jednak týka darovanej nehnuteľnosti, nie celej pozemnoknižnej parcely a potvrdzuje, že žalobcovi bol už pred viac ako 40 rokmi zrejmý stav zápisov v evidencii nehnuteľností, no neurobil nič, aby tento stav zosúladiť s ním tvrdeným skutkovým stavom - argumentácia žalobcu o dobromyseľnosti preto neobstojí. Žalobcovia ani jeho právni predchodcovia poctivým vydržacím titulom nedisponujú, práve naopak, žalobca ani jeho právni predchodcovia nie sú dobromyseľnými vlastníkmi ani držiteľmi, nakoľko pri vynaložení bežného stupňa opatrnosti museli nadobnúť pochybnosti o nadobnutí spoluvlastníckych podielov žalovaných, resp. ich právnych predchodcov. Aj keby išlo o osoby neznalé práva, aj z pripojených dedičských spisov je zrejmé, že vedeli, že k sporným pozemkom dedia len časť a zvyšok je vedený na žalovaných, či ich právnych predchodcov. Súdu boli na návrh žalovaných pripojené dedičské spisy po právnych predchodcoch

žalobcu a žalovaných. Súd sa s týmito listinnými dôkazmi a so skutočnosťami z nich vyplývajúcimi nevysporiadal a nevedel, ako vyhodnotil fakt, že žalovaní svoje vlastnícke právo odvodzujú postupným dedením od pôvodných pozemnoknižných vlastníkov, naproti tomu žalobca podstatnú časť svojich spoluvlastníckych podielov získal právnymi úkonmi (darovacími zmluva), aj to až po začatí riešenia veci. Odvolatelia majú za to, že príčinou neochoty sa vysporiadať s podielovými spoluvlastníkmi je neochota žalobcu vyplatiť podielovým spoluvlastníkom náhradu za ich spoluvlastnícke podiely. Preto odvolatelia majú za to, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a právnym záverom, keď za vlastníka sporných pozemkov považuje žalobcu a následne svoj postup ani v rámci odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevysvetlil a nepodložil relevantnými dôvodmi, pre ktoré takto postupoval. Odvolatelia poukazujú na ustanovenie § 124 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana. V tomto prípade sa však žalovaní cítia poškodení, pretože bolo zasiahnuté do ich vlastníckeho práva riadne nadobudnutého dedením. Taktiež, pokiaľ ide o rozhodnutie súdu ohľadom trov konania, súd v odôvodnení rozsudku len formálne odkazuje na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, no podľa odvolateľov by bola namieste aplikácia ustanovenia § 257 CSP, keď dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v charaktere konania a okolnostiach prípadu. Žalovaní sa najskôr obrátili na súd ako vlastníci riadne zapísaní na liste vlastníctva týkajúcom sa sporných pozemkov, ktorí svoje spoluvlastnícke podiely nadobudli dedením. Žalobca v priebehu dlhých rokov nijako ich vlastnícke právo nespochybňoval, hoci o stave zápisov v pozemkovej knihe, či v katastri nehnuteľností, musel mať aj vedomosť. Preto tieto skutočnosti mal samotný súd vziať do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania. Navrhli preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu a žalovaným v 1/ - 4/ rade priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. K podanému odvolaniu sa písomne prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalobca. Uviedol, že má za to, že rozsudok je vecne správny, plne sa s ním stotožňuje, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Argumenty žalovaných o tom, že naliehavý právny záujem nebol preukázaný, neobstoja. Ide len o účelové tvrdenie bez dostatočného zdôvodnenia. Žalovaní uvádzajú, že žalobca bol v čase podania žaloby podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, pričom toto jeho vlastníctvo nebolo žiadnym spôsobom spochybnené, a preto žalobný petit nie je podľa ich názoru formulovaný správne. S týmto argumentom sa žalobca nestotožňuje, nakoľko petit v žalobe aj v rozsudku je formulovaný správne, keďže žiadna iná formulácia v tomto prípade neprichádza do úvahy. Súd prvej inštancie správne rozhodol, keď určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti (pričom mal naliehavý právny záujem na takomto určení), nakoľko jedine na podklade takéhoto rozhodnutia súdu je možné vykonať zápis v katastri nehnuteľností tak, aby bol zosúladený skutočný právny stav so stavom zapísaným v katastri, t. j., že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti. Žalobca poukazuje na to, že žalovaní vo svojom odvolaní len účelovo prekrúcajú argumenty súdu a vytrhávajú ich z kontextu. Zdôrazňuje, že v bode 22 rozsudku sa taktiež uvádza (hoci žalovaní túto časť účelovo vynechali) v časti, ktorá predchádza žalovanými napádanej časti rozsudku, že: medzi stranami nebolo sporné, že pozemky, ktoré sú predmetom sporu, vznikli z časti pôvodnej PKN parcely č. 536/1, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX, označené ako oráčina „Za potúčky“, ide o pozemky pod starých rodinným domom a humnom žalobcu a k nemu patriaci doma a príľahlá záhrada. Toto tvrdenie nebolo sporné medzi účastníkmi a toto teda považoval súd za nesporné. Okrem toho je potrebné vykladať odôvodnenie v bode 22 spolu s ďalšími bodmi, a to konkrétne s bodom 25, kde sa uvádza: „ ... Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi pozemnoknižnej parcely č. 536/1 došlo k reálnej del'be tejto parcely tak, že najmenej od roku 1927 takto reálne vydelené pozemky užívala rodina D. O.. Na reálne vydelených pozemkoch si D. O. ml. postavil v roku 1928 rodinný dom a v roku 1935 hospodársku budovu (humno).“ Uvedené mal súd za preukázané z predložených listinných dokladov. Rovnako neobstoja ani tvrdenia žalovaných, že žalobca nepredložil dôkaz o svojich tvrdeniach, že došlo k reálnej del'be medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi parcely č. 536/1, nakoľko žalobca v tomto smere predložil niekoľko dôkazov, na ktoré poukazuje aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Žalovaní žiadnym spôsobom nepreukázali, že by tvrdenia žalobcu boli nepravdivé. O uvedenom svedčí aj skutočnosť, že žalobca a jeho rodina užívali nehnuteľnosti dlhé roky nerušene, postavili si na nich stavby, pozemky oplotili a tieto skutočnosti spochybnené neboli. Navyše žalobca predložil súdu aj fotografie domu pred vykonaním prístavby, z ktorej jasne vyplýva, že už v danom čase (dávno pred vykonaním prístavby v roku 1956, o čom svedčí výmer ONV v Ružomberku zo dňa 20.08.1956), užívala nerušene tieto pozemky rodina žalobcu, mala ich aj riadne oplotené. Zo svedeckých výpovedí svedkom Mgr. I. Q., W. G., Z. N., D. U., U. O., Ing. Z. H., počas

ohliadky nehnuteľnosti dňa 06.05.2019 potvrdili, že bola to rodina žalobcu, ktorá pozemky dlhé roky užívala ako vlastné, nikto ich vlastnícke právo nikdy nespochybňoval a nezasahoval do neho a nikto sa s nimi o vlastnícke právo nesúdil. Až do svojho úmrtia v roku 2016 sa Z. H. resp. jej právni predchodcovia, žiadnym spôsobom nedomáhali svojho (údajného) vlastníckeho práva k predmetným pozemkom (spoluvlastníckym podielom) žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov, žiadnym spôsobom rodina H. nerušila a ani iným spôsobom nespochybňovala vlastnícke právo žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Z. H. ako osoba, ktorej boli evidentne známe tieto minulé vzťahy, tento stav rešpektovala, až jej právni nástupcovia (žalovaní) začali vlastnícke právo žalobcu spochybňovať. Navyše, žalobca predložil aj ďalší dôkaz, a to zápisnicu z prejednávania námietok v rámci pozemkových úprav zo dňa 11.03.2011 a 15.06.2011 na Obvodnom pozemkovom úrade v Ružomberku, kde sa vyslovene uvádza: „ ... Výmery nových pozemkov nezodpovedajú reálnej delbe pôvodných vlastníkov parcely E-KN č. 536/1". Teda správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdenie žalobcu o reálnej delbe pôvodne PK parcely č. 536/1 medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi je preukázané. Ďalej žalobca uviedol, že nesúhlasí so žalovanými tvrdeniami skutočnosťami v bode 9 odvolania, že súd prvej inštancie údajne „jednostranne" v prospech žalobcu poukázal na dedičské rozhodnutie po matke žalobcu, neuvádza však iné skutočnosti z tohto dedičského spisu zistené: V predbežnom šetrení majetku po poručiťke uviedol práve žalobca len dom, neuviedol ani pozemky, v dedičskom spise sa nachádza pozemnoknižný výpis, z ktorého je zrejmé, že Z. O. vlastnila s manželom 1/4 parcely č. 536/1 (č. l. 4 pripojeného dedičského spisu D 187/79), kde sú uvedení aj ostatní spoluvlastníci, na č. l. 11 sa nachádza identifikácia parciel, z ktorej je existencia podielového spoluvlastníctva predmetných parciel takisto zrejmé. Žalobca zdôrazňuje, že žalovaní opätovne účelovo interpretujú a prekrúcajú odôvodnenie rozsudku, ako aj obsah dedičského spisu po nebohej matke žalobcu Z. O.. Je totiž úplne nepodstatné, čo uviedol žalobca v predbežnom šetrení majetku po poručiťke, pretože išlo len o predbežné šetrenie a následne notár skúmal všetok majetok po poručiťke a dospel k záveru, že do jej majetku patria aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu. Naopak, žalobca má za to, že notár po preštudovaní všetkých podkladov dospel k záveru (viď rozhodnutie Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši č. D 587/79-12 v dedičskej veci po poručiťke Z. O., rod. B.) všetky nehnuteľnosti, t. j. rodinný dom č. p. 103 s humnom, mašťalou, zastavaným pozemkom, záhradou, všetko v celosti zdedil Ing. N. O.. Aj z tejto skutočnosti je zrejmé, že všetky predmetné pozemky ako reálne vydelené vlastnila rodina D. O. ml. Takto označené i v celosti po pozostalej manželke Z. O. zdedil jej syn Ing. N. O. a následne po Ing. N. O. ich nadobudol žalobca. S poukazom na uvedené, prvostupňový súd sa dostatočným spôsobom zaoberal dedičskými konaniami predchodcov žalobcu, vrátane dedičského konania po nebohej Z. O., v dôsledku čoho aj dospel k správne záveru, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti. Navrhol preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a žalovaných zaviazat' na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, a pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie rozsudok bol v zmysle ust. § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu, a ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu vecnej správnosti.

13. Podľa ust. § 387 ods. 1,2,3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, celého spisového materiálu a vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany sporu konštatuje, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutočnosti dôležité pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku podľa § 220 CSP, keď súd prvej inštancie

v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolací súd len na zdôraznenie správnosti považoval za nevyhnutné uviesť nasledovné:

15. V rámci prebiehajúceho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bola podaná vzájomná žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva a žiadal, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre okres M., obec a k. ú. W. D., vedené príslušným Okresným úradom v Ružomberku, odbor katastra, na pozemkoch v zastavanom území obce W. D., všetko parcely registra C, evidované na katastrálnej mape, parc. č. 357 - orná pôda o výmere 2.218 m², parcela č. 361/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 136 m², parcela č. 361/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m² a parcela č. 361/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 702 m², patria do výlučného vlastníctva žalobcu. Ide o pozemky pod starým rodinným domom a humnom žalobcu a k nemu patriaci dvor a príhľadá záhrada. Keďže na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. W. D. sú na sporné nehnuteľnosti okrem žalobcu evidovaní aj žalovaní v 1/ a 4/ rade a predmetom konania je žaloba žalobcu o určenie, že je vlastníkom týchto pozemkov v celosti. Ide o určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c/ CSP a správne prvostupňový súd uvádza, že procesnou podmienkou jej prípustnosti je preukázanie naliehavosti právneho záujmu, ktorého obsah a význam je v súčasnej dobe v súdnej praxi už ustálený v tom, že naliehavý právny záujem je daný vždy, ak ide o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, pretože len určovací rozsudok je v danom prípade spôsobilou verejnou listinou na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností a teda na zosúladenie skutočného právneho stavu so zapísaným stavom. Preto odvolací súd nemohol v tomto smere prisvedčiť námietke odvolateľov, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podaní žaloby.

16. Závaznosť údajov v katastri nehnuteľnosti rieši Katastrálny zákon (zák. č. 162/1995 Z.z. v platnom znení) v ust. § 70, podľa ktorého už z nadpisu : Hodnovernosť a záväznosť údajov katastra vyplýva, že údaje katastra sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Jedine súd je oprávnený v konaní o vlastníckej žalobe pri posúdení otázky, kto je vlastníkom, odchýliť sa od stavu zapísaného v katastri nehnuteľností, ak výsledky vykonaného dokazovania preukázali iný faktický stav. Tak sa stalo aj v prejednávanej veci. Preto správne súd prvej inštancie zameral dokazovanie na preukázanie tvrdení sporových strán.

17. Žalobca tvrdil, že medzi pôvodnými pozemno-knižnými spoluvlastníkmi ešte v roku 1907 prebehla reálna delba spornej nehnuteľnosti bez formálneho vyznačenia dohody v pozemkovej knihe a odvtedy sporné nehnuteľnosti pokojne a nerušene užívali jeho právni predchodcovia. Išlo teda o obdobie, keď po vzniku Československa v roku 1918 ostala na našom území v platnosti právna úprava z roku 1918 Obecný zákonník občiansky z čias rakúsko-uhorskej monarchie. Právna kontinuita bola zakotvená v tzv. recepčnej norme, v zák. č. 11/1918 Zb. Táto právna úprava tu pretrvala až do roku 1950 do tzv. Stredného občianskeho zákonníka. Pre veci nehnuteľné sa vyžadovala doba oprávnenej držby 32 rokov. K vydržaniu mohlo dôjsť, ak držba bola poctivá a držiteľ počas vydržacej doby považoval z pravdepodobných príčin držanú vec za vlastnú. Bolo treba potrebné pozitívne presvedčenie držiaceho subjektu, že mu právo prináleží. V pochybnostiach bola držba považovaná za poctivú. Nedostatok dobrej viery na strane právneho predchodcu nebol prekážkou pre nástupcu, ktorý bol v dobrej viere, aby vydržal vec, pričom vydržanie začínalo odo dňa jeho držby. Na upresnenie aj napriek faktu, že v roku 1918 vzniklo Československo ako spoločný štát Čechov a Slovákov, ostal tu v určitom zmysle právny dualizmus, nakoľko recepčná norma č. 11/1918 Zb. v čl. 2 stanovila dočasnú platnosť stávajúcej právnej úpravy. Na území „rakúskej“ časti monarchie, kam patrilo i české územie platili iné normy ako na území „uhorskej“ časti, kam patrilo slovenské územie. Bolo to spôsobené právne odlišným právnym vývojom v Uhorsku, kde platilo obyčajové právo (toto platilo i na území Slovenska pred rokom 1950). Na Slovensku sa ale tiež k vydržaniu vyžadovala pokojná držba v dobrej viere po dobu 32 rokov. Vydržanie nehnuteľností bolo na území Slovenska upravené tak, že pri vydržaní nebol potrebný zápis do pozemkovej knihy a vydržanie bolo možné, aj keď v pozemkovej knihe bol zapísaný niekto iný. Stačila pokojná držba nehnuteľnej veci ako vlastnej po dobu 32 rokov. Vydržacia doba, ktorá uplynula za držby právneho predchodcu sa započítala právnemu nástupcovi. V prejednávanej veci sa o reálnej delbe nezachovala známa písomná zmienka, ale počas vtedajšieho obdobia bolo obvyklé, že si ľudia medzi sebou odčleňovali, predávali a zamieňali nehnuteľnosti ústnym spôsobom bez písomných zmlúv. V konaní bolo preukázané, že právny predchodcovia žalobcu D. O. s manželkou Z. si okolo roku 1928

postavili na reálne vydelenom pozemku rodinný dom a v roku 1935 aj hospodárske budovy (humno) a sporné pozemky si oplotili. Nikdy ich v užívaní nerušil. Uvedené preukazuje, že právnym predchodcom žalovaných bolo známe, že došlo k reálnej delbe pozemkov, pozemno-knižnej parcely č. 536/1. Možno potom konštatovať, že rodine J. I. H., t.j. právnym predchodcom žalovaných pripadli lúky a rodine D. O., t.j. právnym predchodcom žalobcu pozemky pod domom, humnom, dvorom a záhrady patriacej k domu.

18. Vývoj inštitútu vydržania po roku 1948 prechádzal zásadným obratom. Zákomom č. 141/1950 Zb. bola fakticky odstránená úprava vydržania. V období platnosti zák. č. 40/1964 Zb., ktorý nahradil zák. č. 141/1950 Zb. sa v tomto období postupne z občiansko-právnej úpravy inštitút držby ako takej odstránil. Inštitút vydržania a držby sa vrátil do Občianskeho zákonníka až novelou č. 509/1991 Zb., keď vydržanie bolo definované v ust. § 134. V prípade, že oprávnený držal nepretržite po dobu 3 alebo 10 rokov (v závislosti na tom, či sa jednalo o vec hnutelnú alebo nehnuteľnú) nadobudol v tejto veci vlastnícke právo. Platí, že do doby, počas ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe je potrebné započítať aj držbu pred 01.01.1992.

19. Vydržanie je v právnej teórii považované za jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia vlastníckeho práva, pri ktorom sa na základe splnenia zákonom osobitne určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) priznávajú právne účinky aj len domnelému právu vyplývajúcejmu z domnelého právneho vzťahu medzi jeho určitými subjektmi, ak toto právo bolo vykonané po stanovenú dobu.

20. Súd prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu správne dospel k právnenému záveru, že v prejednávanej veci došlo k vydržaniu celej spornej nehnuteľnosti, tak ako bola reálne vydelená v minulosti. K tomuto záveru dospel po tom, keď sa zaoberal základnými podmienkami vydržania, ktorými sú : 1/ oprávnená držba, 2/ uplynutie zákonom určenej vydržacej doby, 3/ spôsobilý predmet vydržania. Tak v minulej právnej úprave, ako aj v súčasnej (§ 134 OZ), je oprávnenosť držby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Za držiteľa sa považuje osoba, ktorá fakticky vec ovláda. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorej je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Dobrá viera, ktorá je podkladom tejto vôle, vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorá sama o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Toto vnútorné presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne a že si neprisvojuje vec, sa navonok prejavuje jeho konkrétnym správaním, a to už môže byť predmetom dokazovania. V preskúmvanej veci bolo vykonaným dokazovaním zistené, že právní predchodcovia žalobcu sporné nehnuteľnosti dlhodobo nerušene a pokojne užívali ako vlastné. Sporné pozemky pochádzajúc sčasti pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 536/1 oráčina „za potúčky“ zapísanej v pozemno-knižnej vložke XXX pre obec D. D.. Rodina D. O. ich nadobudla v roku 1907 a od roku 1928 ich užívala oddelene, nerušene ako vlastné a pokojne až do roku 2017, kedy sa o dovedy formálny spoluvlastnícky podiel prihlásili dedičia po Z. H. - žalovanej v 1/ - 4/ rade. Zvyšná časť pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 536/1 bola užívaná ako lúka viacerými vlastníkmi postupne, najskôr rodinou S. a potom rodinou H.. Od roku 1945 ju vlastnil a užíval pre svoj prospech a prospech svojej rodine nerušene ako svoje vlastné, právny predchodca žalovaných v 1/ - 4/ rade J. I. H. s manželkou C. s výnimkou doby kolektivizácie a jej núteného užívania zo strany JRD. Po jeho smrti sa o parcelu ako vlastnú prihlásil jeho syn D. H. s manželkou Z.. V rámci pozemkových úprav potom pripadla do výlučného vlastníctva právnych nástupcov. Výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že žalobca sa dôvodne mohol domnievať, že je vlastníkom celej spornej nehnuteľnosti, pretože dlhodobo jeho vlastníctvo nebolo spochybnené a tento pokojný stav preto umožňoval prijať záver, že žalobca dobromyseľne držal vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti v domnení, že je jej vlastníkom. Na tomto stave nič nemení ani námietka odvolateľov, že vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti získali postupným dedením od právnych predchodcov. Pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru považovať taký výklad § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný (II.ÚS 484/2015 z 14.11.2015).

21. S poukazom na uvedené nepovažoval odvolací súd odvolanie žalovaných v 1/ - 4/ rade za dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

22. Odvolací súd nezistil pochybenie súdu prvej inštancie ani vo výroku o trovách konania. Správne okresný súd vychádzal pri rozhodovaní o trovách konania zo zásady úspechu, preto bolo dôvodné použiť pri rozhodovaní o trovách ustanovenie § 255 ods. 1 CSP.

23. Žalovaní v 1/ - 4/ rade v odvolacom konaní neboli úspešní, preto im podľa ust. § 255 ods. 1 CSP nepatrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu odvolací súd voči žalovaným v 1/ - 4/ rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

24. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)